

147583 - حکم پیام‌هایی که در اعیاد و مناسبت‌ها فرستاده می‌شود

سوال

آیا پیام‌هایی که در اعیاد دینی فرستاده می‌شود شامل بدعت یا گناه نمی‌شود؟ یعنی اگر بخواهم پیامی به مناسبت عید مولود پیامبر - صلی الله علیه وسلم - بفرستم این کار مانعی ندارد؟

پاسخ مفصل

پیام‌هایی که معمولاً مردم در مناسبت‌ها ارسال می‌کنند دو نوع است:

اول: آنچه در اعیاد و مناسبت‌های مشروع اسلامی به هدف تبریک و تهنیت می‌فرستند یا برخی به هدف یادآوری عبادتی خاص که وقتش شده می‌فرستند مانند یادآوری قیام رمضان یا تلاوت قرآن در این ماه یا به هدف یادآوری روزه گرفتن در ایام بافضیلت و مانند آن؛ این نوع پیام‌ها در اصل اشکالی ندارد اما باید مضمون آن صحیح و به دور از اشکالات شرعی باشد.

نوع دوم: پیام‌هایی است که در اعیاد بدعی و مناسبت‌های نامشروع فرستاده می‌شود، مانند آنچه به مناسبت تولد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - یا شب اسراء و معراج یا روز عشاق (ولنتاین) یا «شم النسیم» (از اعیاد فرعون باقی مانده در مصر، تقریباً هم‌زمان با نوروز) یا کریسمس و مانند آن فرستاده می‌شود. این نوع پیام‌ها مشکل شرعی دارد زیرا یا تبریک گفتن یک عید دینی نوساخته است یا از جمله اعیاد کفار است که مسلمانان از آنان تقلید کرده‌اند که هر دو امری ممنوع است و تبریک گفتنش و همکاری در اشاعه‌ی آن جایز نیست.

مسلم (۴۸۳۱) از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت کرده که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «هرکس به سوی هدایتی دعوت دهد مانند اجر کسانی که از او پیروی کرده‌اند را خواهد داشت بدون آنکه از اجر آنان چیزی کم شود، و هرکس به گمراهی دعوت دهد به اندازه‌ی گناه کسانی که از او پیروی کنند خواهد داشت بدون آنکه از گناهانشان چیزی کم شود».

نووی - رحمه الله - می‌گوید:

«هرکس به سوی هدایتی دعوت دهد مانند پاداش پیروی کنندگانش را به دست می‌آورد، یا اگر به گمراهی‌ای دعوت دهد مانند گناه پیروانش به گردنش خواهد بود، چه آن هدایت یا گمراهی نخست توسط او انجام شود یا پیش از او وجود داشته باشد، و فرقی نمی‌کند که آن آموزش علم یا عبادت یا ادب یا غیر آن باشد».

«شرح النووی علی المسلم» (۱۶ / ۲۲۷).

بیان حکم جشن گرفتن اعیاد بدعی پیش تر در پاسخ به سوال شماره‌ی (10070) گذشت. همینطور مراجعه نمایید
به سوال (70317) و (125690).

والله اعلم.